

DEBRECZEN

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KOZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczeni és vidéki »függetlenségi párt« közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

Hirdetési díj: Négy határozott példányért 5 kr. Nagyobb terjedelmű a többször...

Minden hasonló készítményekkel szemben előnyben kell részesíteni ezen labdacokot...

kedéseket... a cukrázatok alakja miatt... Ezen labdacok egy igen megtisztelő...

GYÜMÖLCSFA ELADÁS. A gazdasági tanintézet kertjében kitűnő magas törzű gyümölcsfák eladók.

Advertisement for 'KITÜNTETÉ SZÉKES FEHÉRVÁR' featuring a coat of arms and text '1871-ben'.

Orosz események.

III. Sándor csár élete hétfőn, atya halála napján, a legkomolyabb veszélyben forgott. Ugyanott várták a czárt a nihilista összeesküvők...

Ez az esemény a legnagyobb fontosságra tarthat igényt. Azt bizonyítja, hogy az orosz politikának mégis csak jobb lenne minden erejével a belső bajok orvoslásán dolgozni...

Epen nem mutatnak háborus kitalásokra (de hiszen királyunk egy szóval sem mondta hogy háboru lesz) ezen a czár születésnapjára érkezett táviratok:

A „DEBRECZEN” TÁRCZAJA.

Visszaemlékezés 1848 márc. 15-re. Irtá: Szász Gerő*.

A haládatosság a szív emlékezte. — Mi ne legyünk haládatlanok: szenteljünk ünnepet az emlékezetnek. Ujtsuk meg lelkünkben azokat a sugár özönlőt fénylő napokat, melyek még akkor is ragyogóvá tennék Magyarországot földjét, hamár egészen temetővé változott volna...

Ez is érdekes:

Róma. Kérem felségedet, hogy a királyné nevében is fogadjá legbensőbb legőszintebb kívánságaimat, melyeket Felsőged boldogsága iránt szüntelen táplálunk, s melyeket Felsőged születésnapja alkalmából megújítani szerencsénknek tartjuk.

Országgyűlés. A főrendiház március 15-én tartott ülésén az 1887-ik állami költségvetés a mai ülésen részleteiben is tárgyalattatott. A közoktatásügyi és igazságügyi tárczaknál br. Vécsey József szólalt fel...

Bulgária. Bulgáriából Konstantinápolyból jelentik, a regenseknek rég előkészített bukása elkerülhetetlen. Az orosz Mosk. Ztg. bukaresi távirata szerint a bolgár hazafiak biz. értesítette a regenseket hogy a halális ítélet ki van mondva feleltük.

Zankov emlékirat. Zankov emlékirat terjesztett a porta elé, melyben kijelenti, hogy nem akarja tovább folytatni a tárgyalásokat, mert véleménye szerint a rend helyreállítására csak egyetlen mód van és pedig: a Törökország általi katonai megszállás.

Tanügyi.

(Debreczen sz. kir. város és Hajdúmege tanügyi viszonyai az 1885/6-ik iskolai évben.) Két érdekes füzetet kapott szerkesztőségünk Kiss József úrtól, városunk és megyénk büszke kir. tanfelügyelőjétől.

Mint az elátozott, a kiről minden bokor csak rosszat sutog, tengődött a népek milliói között, elzárva a világtól, arra kényszerítve hogy fuladjon meg önszirjában; elítelve a kenyuralom által, hogy vagy nemérett legyen, vagy törültessek el a föld színéről: — a magyar nem volt nemzet.

Törvényei írott malaszt valának; melyeket senki nem tisztelt, senki nem tartott meg; közszabadságai elkobozva az uralkodó hatalom által és rongyokká tépve; a magyar nyelv száműzése volt törvényhozási termeiből, társadalmából és a családi életből, — a magyar nép nem volt nemzet. A magyar meg volt halva.

De az Isten nemcsak az előknek de a halottaknak is Istene. Pázsit borítja a temetőt, nő virág a sirdomb felett is; a legsötétebb éjszakának is van egy halvány sugára. A tömeget, a testet ellehetett farsztani, meg lehetett ölni, a szellem ott virrasztott a pusztulás felett.

Egy néhány tudós, kik többre becsülték hazájukat, mint hir nevüket. Génuszok, egy néhány költő, — kik sátoros cigány módjára, éhezve, fáva rongyosan jártak be az elátkozott földet — hirdette az örökévalóságba vezető hitet; — vándorpatrióták, kik vármegyéről vármegyére bujdoskoltak és prédikáltak az örök emberi jogok természeti és erkölcsi elvehetetlenségét: ime ezeknek köszönhetjük hogy a magyar faj, mely egy század alatt meg volt halva, mint nem az 1848 március 15-én feltámadott, mint nemzet.

manitárius intézetek 1885/6-ik iskolai évi anyagi és szellemi állapotáról szóló tanfelügyelői jelentés. — A másik mely csak 8 lapra terjed: »Tanügyi jelentés Hajdúvármegye (Debreczen sz. kir. város kivételével) 1885/6. iskolai évi népoktatási állapotáról« címet visel.

E füzetek azon hivatalos jelentéseket tartalmazzák, a melyeket a kir. tanfelügyelő a városi, illetve a megyei közigazgatási bizottsághoz s a közoktatásügyi miniszterhez is be-terjesztett s miután közmunkaügyi szempontból a füzetek érdekes adatokat tartalmaznak, lapunk nagyon igénybe vett szük terezh képest — közöljük a következőket:

Elsőben is lássuk a Debreczen város tanügyi illető adatokat. Volt a városban 24 elemi iskola; ebből hely. hitvallású 6 fú és 10 leány, együtt 16 iskola; r. kath. 1 leány, 1 fú, együtt 2 iskola, zsidó iskola 1, községi (tanügyi) iskola 2; magánleány iskola 1 magán elemi fú iskola 2 (mind a kettő zsidó). Ezen iskolákban 51 tanuló, 20 segéd együtt 71 tanító működött, a kik közül csak egy nines kespevite. Ismétlő iskola van ref. 9, kath. 1, tanügyi iskolánál 2, együtt 12.

Nőnevelde van 1 nyolcz osztályú, varró iskolával berendezve. Az alsó fokú ipartanoda 3 rendes és egy előkészítő osztályból állt 10 csoporttal, a rajziskolának is szintén 10 csoportja volt. Növendékek száma 899; működött 19 tanerő. A szakiskolák közül a ref. tanítóképezdének volt 9 tanára s 111 növendéke. A jelentős kiváló elismeréssel emlekezik meg a tanítészetről.

Hasonlóképp meg van dicserve a kereskedelmi akadémia melyben 9 tanár és 112 növendék volt. A vasárnapi iskolába 144 kereskedő gyakornok járt. (Szeretnénk tudni, hogy egy »akadémia«, hogy tartozhatik a tanfelügyelő hatásköré alá? Helyesen a tankerületi főigazgatót el tne a fölügyelet joga.)

A városi kisdóvodába 320 (!) gyermek járt s 2 dajka segédlete mellett egy (!) óvó vezetete — jó eredménnyel. (Ez intézet kiadása 1230 frt) (Hogy milyen zsufolt a kisdóvodába, mely szörnyen nehéz feladata lehet Stahle. urnak az itteni viszonyok közt, azt az tudja, a ki megfordult ott. Igazán s z e g y e n Debreczenre, hogy 53 ezer lakosu városnak, hogy csak egy óvodát tart fent s ilyen sajnálatos helyzetben hagyja.)

Van még egy kisdóvodá az ispotályban: van 95 gyermek s e fölött örkődik »jó eredménnyel« 1 óvónó s 1 dajka. (Kiadás 1010 forint.) (Nevetni vagy sajnálkozni kelle-e e két

tában. Mert egy oly nemzedéknek voltak elmondva melynek minden cséppvere felforrott, minden izma megrándult, oklei csapásra szorultak, minden érzelmei lelkesedtek, és gondolatai, imaginatioi a jövőbe szálltak, és látták a megnyilatkozott eget.

Ez a nemzedék örök dicsősége hazánknak, a magyar fajnak. Erőszak meg nem ijesztette, anyagi haszon meg nem vesztegette. Kiténtetés meg nem tántorította. Simogatás meg nem szelidítette. Nem kért, de nem is alkuozott. Nem támadott, de mindég ellent állott követelte jogait, hogy teljesítthesse kötelelenségét. És minden börtön, a melyet számára nyitottak meg, templomná változott, melyben Magyarország szabadságáért hangzott fel az imádság! Ennek a nemzedéknek minden tagja megérdemelné, hogy szobra ott álljon a Pantheonban: Ha Magyarországnak volna Pantheonja. Pantheonja nincs; de vannak — kaszárnyái.

Ez a faj ez a nemzedék tetőzte be munkáját ezeltől harminckilencz esztendővel, március 15-én. Langyos fuvalmak ériatették a tél fagyá által megdermedt földet. Meleg, omló napugarak kezdek ölelni a göröngyöket. Eneklő madárnak megzendült éneke; kopár völgynek, dombnak kinyitott virága; az erdők gerliczje, mezők pacsírtája hymnusokat küldtek fel az éghez. Megmóduult, lüktetett a vén földnek szive és a nagy természetnek, a mindenségnek templomában felhangzott az ének: Halleluja az új életnek! Itt a feltámadás!

egymás mellé állított adatot? Az egész nagy belvárosnak egy külvárosa kivételével van 1. ird és mond egy kisdóvodája melyet egy óvó vezet két dajka segítségével s egy külvárosban egy óvodája, melynek harmad résznyit a látogatója majd nem annyi felügyelővel bir csak nem annyi költséggel. Difficile est satyram non scribere)

A »Fröbel« egylet gyermekkertjébe járó 50 gyermek fölött 1 kertészno 1 dajka végzi a felügyeletet s költsége 1214 frt. (Ez a 3 ik adat veti aztán a legszebb fényt arra, hogy Debreczenben a kisdó óvás milyen becsben van!)

Az árvaházak közül a Thereziánumban (r. kath.) 46 árva volt; az intézet tőkéje 127.000 frt s ennek 6%, kamata 7620 frt fordítottat az árvákra; így egy árva 166 frtba került. A nőegylet árvaházában 16 árvára 900 frt adatot ki. Az összes iskolákban volt 80 tanterem; ezekben összesen 103 egyén működött.

Iskoláiban járn köteles lett volna összesen 7544 gyermek (6—15 évesig) s járt 7071, de ebből le kell vonni 655 vendék s így helybeli járt 6416 s e szerint meg járt iskolába 1128 gyermek. — Tekintélyes szám!

A következő fejezetekben részletesen, illetve egyenként elsoroltatnak az egyes iskolák, megnevezve a bennük működő tanító vagy tanítónó, s fel van említve, hogy felszerelés tekintetében mint osztályozhatók? E szerint az ev. ref. iskola közt 1 kitűnő (a felső leányisk.) és van 11 jeles s van több jó és van rossz is. — A kath. iskolák mind jelesek. Egy tanügyi iskola rossz s.

Szellemi tekintetben rossz iskolá nincsen. Több a jeles, mint az elegendő! — Ezen örülünk, valamint azon is, hogy ezáltal nincs a jelentésben megnevezve, hogy melyik iskola jeles vagy jó, vagy elegendő; csak általánosságban említettük az adat. — A mult évi kimutatás csak kellemetlenségeket okozott, mert végre is, a tanügyi körök tudják, hogy mily — a tanítón kívül álló okok eredményezték azt, hogy egyik iskola szellemi tekintetben miért volt gyöngébb a másiknál, de a nagy közönégnek ilyesmiről nincs tudomása s csak félreértést szült.

Következő fejezetben fel van említve, hogy minő alapítványokból, kik, mennyit kaptak? A szellemi haladást illetőleg fel van több kisebb fontosságú adat közt említve, néhány iskolai építkezés, hogy a házi ipar némely ága itt-ott sikerrel tanitattik. — Az iskolákban volt 16 isk. takarékpénztár 461 betevővel 742 frt tőkével. — (Mért nincs

A napsugár nem tör-e keresztül még a börtönök falain is? Hisz a rabszolga mellől is kitörnek — a korbácsütések alatt — jankiáltások: »nem születte m-e szabadságunk?« — Midőn a bilincsekbe zárt gondolat felsikolt, a dajátok vissza szaranyaimat!

Midőn a jobbágy panaszja javszékél: »a rókának van barlangja, s nekem meg kunyhóm sincs ehez a gyermekek számára, Istenem adj egy darabka földet, melyen legalább meghalnom lehessem!« Midőn az igába szorított nép milliói zokogásban adnak hangot a kinszenvedésnek; nem vagyunk-e nemzet; nincsejogunk kormányozni önmagunkat?

Lombot hajt az erdő, virágzik a jázmin és a rózsza; énekel a fülemile; még a csipkebokor is gyümölcsöt terem; és a kinek van szive, lelke, gondolata, mely a végtelenséget kutatja; akarata, mely az egébeke tör; csak az ember legyen rab, csak az ember legyen bitang jószág a mindenható alkotásának, a teremtésnek? — E kérdésekre felelt meg, harminckilencz esztendővel ezeltől, március 15-ike. — Egy új isteni kijelentés, egy új evangyélium: Egyenlőség, testvériség, szabadság. — Egyenlő minden ember Isten és a törvények előtt, legyen bármint születése, rangja, nyelve, lite vallása, gondolkodása, meggyőződése. Egy Istennek vagyunk gyermekei, tehát testvérek. — A szépek, igaznak és magasztosnak szeretetében, imádságban. — Az erkölcsi törvények tiszteletben tartása mellett, s a bádok vagyunk, mint

A többiben, vagy mért van ennyiben? Vagy jó az intézmény pedagógiai, etikai és nemzetgazdasági szempontból, vagy nem. Ha igen: meg kell honosítani mindenütt, ha nem jó, ki kell küszöbölni. Vagy csak experimentálás az egész?

A kir. tanfelügyelő 237 iskolátogatást végzett: — jelemlíti a kir. tanfelügyelő, hogy ilyenkor figyelmeztette a tanítókat arra, hogy figyeljenek a növendékek egészségének megővására, szellőztessenek: figyeljenek a vallásos és erkölcsi érzellemmel való nevelésre stb.

Sürgöttetik a csepléd-utcai rossz iskolák kijávítása, óvodák és tanjai iskolák felállítás.

A táblázatos kimutatás adataiból felemlítjük, hogy 49 férfi és 20 nő tanító van: 40 éven felül működik 6 tanító. (Hol a nyugdíj ezek részére?)

A tanítók és tanítónők közül nincs egy sem husz éven alól, a mit teljes megnyugvással vesztünk tudomásul. A tanügyi kiadás 90,635 frt volt; ebből a város fedezett 40,362 frt 87 krt.

II. Tanügyi jelentés Hajdú vármegye (Debreczen sz. kir. város kivételével) 1885-86. iskolai évi népoktatási állapotáról

Hajdúvármegye 2340.90 □ kilometer területen 20 községben 121,962 lakos van.

A ref. felekezetenek van 20 fi, 20 leány és 7 vegyes, együtt 47 elemi iskolája; a r. cath.-nak van 2 fi 2 leány s 10 vegyes, együtt 14 elemi iskolája; a g. cath.-nak van 2 fi és 2 leány, együtt 4 elemi iskolájok; a mózes vallásúaknál van 10 vegyes elemi iskola, van 2 polgári és 1 községi leányiskola. — Van együtt 76 elemi és 2 polgári, együtt 78 iskola s van 66 ismétlődő iskola és van az egész „minta” megyében 3, azaz három kisdévodára. (Ehez a hozzászólás is — bűn.)

A tankötelesek összes száma 5 felekezetenből 20,499, ezekből iskolába jár 17,751 s nem járt iskolába 2743 gyermek, melynek majdnem 9/10 részét ref. hitűek képezik, levan az ev. ref. vallás csaknem általános az egész megyében.

Az evang. közt van 15 iskolakötelek és iskolába járt 18, tehát 3 mal több.

Tankönyvvél 101 növendék nem volt elátva. Iskolát mulasztott 10,079 gyermek s elmulasztottak 170,126 félnapot; ebből 11,327 mulasztás miatt büntetés lett szabva; a bíróságól 104 frt 11 kr folyt be iskolai cse-lopokra.

Az iskolaiól 2290 növendék lépett ki s mind tudott írni és olvasni.

Tanítók száma 155 (3 nines képesítve), 15 felül szolgál 40 éven.

A 78 iskolának van 155 tanterme. Testgyakorló tér csak 59-nél van, de tornaeszköze csak 7-nek.

Az iskolák kiadása és bevétele 142,151 frt. Egy rendes tanító fizetése átlag 607 frt 20 kr; segédtanítóé 315 frt. Egy növendék nevelése 7 frtba került; egy iskola átlag 1822 frt 49 krajczárba.

Az iskolák közül 6 volt szellemi tekintetben rossz, legtöbb — elégséges.

Az iskolák száma 3-mal szaporodott, a tantermeik 8-cal, új tanítói állomás 5 szerveztetett; az iskolák bevétele és kiadása a múlt tanévhez képest egyaránt 17,255 frrtal szaporodott. Iskolai takarékpénztár volt 19, 651 növendék 385 forint 90 krt takarított meg.

a lég madarai, mint a puszták oroszánjai, szabadok, mint az ember. — Van jogunk intézni sorsunkat, úgy is mint egyének, úgy is, mint társadalmi életre hivatott lénynek, úgy is, mint egy önálló nemzetnek, egy önálló faj; van jogunk a népek nagy családjában elfoglalni helyünket, mint független Magyarországnak. Csak ennek határai közt érezhetünk szabadon, cselekedhetünk szabadon: és valamint nincs az az erő és hatalom, mely megtiltsa a tavasznak, hogy rügyet és virágot ne hozzon; úgy nincs az a zsarnokság, mely egy ugyanazt erző és együtt tartó nemzetet rabigába hajtson.

— Ez eszmék, ez örök igaz igazságok voltak kelenében Kárpáttal Adriával, a Duna és a Tisza partjain ezekről szolt az ének, az alföldi síkságban ezeket tükrözte vissza a delibáb. Ezeket viszhangozták Erdély bércei. Palota és kunyhó, szegény és gazdag, egy úgy és tudós, ifjú és öreg: egyek voltak az eszmékben, az igazságokban, melyek felre nem magyarozható kifejezést is nyertek már az 1790 iki törvény által, mely így szolt: „Magyarország kapcsoló részeivel együtt, szabad és törvényes, kormányára nézve független ország, melyesem másországtól vagy néptől nem függő, s ennél fogva, törvényesen megkoronázott királyai által saját törvényei és szokásai szerint, nem pedig más tartományok módjára kormányozandó és igazgatatandó.”

Tehát már a törvényhozás által is szentesített amaz eszméknek és igazságoknak adott hangot, egyfelől az 1847—8 iki pozsonyi országgyűlésen — Magyarország ujkori megteremtője, most már a törvényhozással is szentesített nagy hazánk Kossuth Lajos; másfelől, a pesti városháztéren, az akkori Magyarország lelkesülmi tudó ifjúságának meg-

A kir. tanfelügyelő a megyei iskolákban 251 látogatást végzett. A miniszter küldött 8050 példány „Jó könyvek” című olvasmányt s osztatott ki. A megyei iskolák közül több, adományokat küldött az erdélyi közm. egyesületnek. E szerint: haladást jelezhetünk. de lassut. — Csak a kisdévodást látjuk nagyon, de nagyon szomorú mértékben elhanyagoltak.

HELYI HIREK

* **Marecius 15.** Szepe emléknapijának még egyeb tegnap lapunkban már helyet nem találhatott részleteiről írunk meg e helyen. A „debr. keresk ifjak önképző egyesület” kegyeletesen ülte meg a nagy napot saját helyiségében. Ott láttuk a helybeli piac sok tekintélyes kereskedőjét és a kereskedő ifjúságát, tulyomó részben az egylet tisztviselőit és választmányát teljes számszámban, élükön Bíró Józseffel a közszere-tető elnökkel. — Az ünnepély 9 órakor este az egyleti dalárda szabatosan előadott éneke-vel a Szózat-tal kezdődött, mit Tóth Kálmán történelmi tárgyu, a nap jelentő-ségét fejtegető s végül élelken megtapsolt felolvasása követtet. Majd Magyarai Imre a „bandavezér” lépett hadsegédével a pódiumra és hozta Boka Károly „magyar ábránd”-ját igazi magyaros heve-vel és lelkesedéssel — Ezután a dalárda, hogy a „Honfiak” énekevel szorakoztasson. Az élelken taps megszüntével Kovács Lajos Petőfi „Ledőltszobor” című gyönyörű költeményét szavaltá sikerrel. Vértessy Kálmán pedig szépen csendő és végül megúj-razott bariton-szóval ragadta el a hallgató-ságot. — Meltő befejezést nyert az ünnepély első része a „Hymnus” elzengésében. Egy pár pillanat alatt a nagy terem alakot cserélt, pódium, széksorok eltűntek, hogy 3 sorban terített asztaloknak adjanak helyet. A banketthez a Magyariak szolgálták fűszeres zenével melyet elsőül a Bíró József pohar-köszöntője az egylete szakasztott meg. Taps, elzengés, tus és ismét csend. Tóth Kálmán a jelenlevő ifju veteránokat, Ujlaki Bela az ifjúságot és honfiai lelkesedést, Lófkó-vits Arthur Tóth Kálmán, Rózsavölgyi Kossuth Lajost, Jánossy József az összetartást, Molnár Ferenc a princí-pálisokat, elterette A pompás kedélyű estélynek, melyet közben Donogán, Vértessi és Bodroghközy urak magánénekei tettek érdekessé, a hajnali két óra vetett véget. — E tudósításhoz nines egyeb hozzáfűzni való, minthogy repes bennünk a lélek, a midőn a kereskedő ifjúság e hazafias lelkesülését, nemes irányáról tudomásul veszünk. Ime a debreczeni kereskedők közszelleme olyan leend évek mulva is a minő most: Valóban felül áll e közszel-leme „csupa magyar nevetek” vi-selő „céglablák” loyális (!) guny-ján és a trónörökös könyvében, a trónörökös czege alatt elkövetett sértésben.

Más tekintetben követésre méltó és igen praktikus példát képez ez ünnepély Az nem helyes, hogy Debreczen város polgársága, egyletek és tanodák részt nem vesznek e nagy nemz. ünnepben. Más mindenütt az egész polgár-ság ünnepe szokott lenni marecius idusa váljék azzá Debreczenben is. Legyen — mint eddig volt — az ünnepély központja s a lelkesedés gyűjtő-tükré a főiskolában. — Különböző szakok: — hittanhal-

tesztitője, a modern Tyrthaeus, ki mint Ilyés proféta, lángszekerén emelkedett a hal-hatatlanság birodalmába Petőfi Sándor, midőn ma harminczkilencz esztendeje, az osz-trák abszolutizmus által felállított censura el-törlésével szabadá lett sajton kinyomatott költeményében így kiáltotta a nemzethez: „Talpra magyar, hi a haza!”

— Erre aztán azok, kik az osztrák bécsi levegő által megrottani engedték szívö-keket, lelkiismeretöket, kik eladtak hazafisá-gukat; kik meggömbült hattal megszokták huzni az igát, s gyönyörűség volt nekik fejet haj-tani a titkos policzaj előtt azt mondták erre, hogy ez forradalom, s a kik csináltak forradalmárokat: jó hogy még nem nevezték őket anarchistáknak

Természetes! Mert ha májusban virágot hajt a mező, lombot az erdő, kalászt a nyár, ez forradalom! Ha a romlatlan ifju szív sze-ret, hevül, lelkesedik, rajong az örökké való eszmékért: ez forradalom!

Ha oltárt emelünk az igazságnak, áldo-zatot mutatnak be az önfeláldozó szeretetnek: ez forradalom! Ha egy nemzet szabad akar lenni és önmagának ura, ha független akar lenni és nem rabszolgá, és vérrének hullásá-val kész megpecsételni hazaszeregetét: ez forradalom! Ha az Isten fia a megváltó ostort emel a farizeusok, a kufarok ellen s meg alapítja a szeretetnek, a világosságának, az igazságnak, tehát istennek országát: azt is forradalomnak mondta az akkori a hatalmat kezében tartó reakció!

— Am, mikor nevezték gyilkosnak a besztiait, a vad állatot, mely eltaposta tönkre tette a szegény ember vetését? Mikor nézték gyilkosnak a mézes-mázos szavu hizelő gazembert, ki vissza élt a rom-latlan ifju szív rajongásával és azt megveszte-gette, bűnre, kérohzatra vezette? Mikor ne-veztek gyilkosnak azokat a koronás zsarnoko-kat, kik hadseregekkel tamadták meg a más-sok tulajdonait, országokat separtek el a föld-

gatók, jogászok, VII—VIII. o. tanulók sat.szinház első rendű tagja, ünnepeit művésznük vendégzerepel színpadunkon. Fel fog lépni a „Tétkozló”-ban a melyben a koldust én-kli, melyben őt először feltűntés „Faust”-ban, mint Mefiszto; harmadik föllépe me-nincs meghatározva. Zilahi Gyula, társlu-latunk kitünő bonvivantja és szerelmes színze-aláirta a szerződést, ennélfogva — a mit örömmel constatalunk — Debreczenben ma-rad A consortium utolsó időben dícséretes igyekezetet fejt ki a műsor érdekessé tetele-ben és a társulat szervezése körül.

* **Népesedés.** — Az elmúlt 7-heten született Debreczenben ref. fiu, 12, leány 13, ev. fiu 1, leány 1; kath. fiu 2, leány 4, együtt 33 Elhalt ugyanekkor 25 egyen, szaporodás tehát 8.

* **A deb. ügyvédi kamara** a közhírre teszi, hogy Györök György abad-szalok és Dr Csavás Lajos kunszentmar-toni ügyvédek a kamara ügyvédi lajstromába felvettek.

* **Marecius adomák.** Kátana: Látja, én nem bírnék senkit sem agyonlőni a csatában.

Czivil: Hát olyan lány szive van?

Kátana: Deh gy van! De lássa, én trmbúas vagyok és nekünk nincs puszkánk!

Háziaszony: (a konyhába lépven): Ma látok, Rézi, maga egy buszarral ölelkezik?

Rézi: Kérem szépen, az újságban volt!

Háziaszony: Mi volt?

Rézi: Hogy a deli stációkban is mondták: „mai napság nem tagadhatunk meg sem mit a hadseregtől!”

* **Alakuló közgyűlést** tartott vasárnap délelőtt a nagyváradi 48 as part a Zoldia nagytermében A közgyűlésre meghi-vott 48 as képviselők közül a fővárosból le-jöttek Orbán Balázs és Kiss Albert.

* **Nehéz állapot.** Egy helybeli hírlapból olvassuk, hogy a népfelkelők kato-nai felszerelésének egy részét több városunk-beli szabó iparos készült felvállalni, kik konzorciumot alakítva, a kölcs. segélyző egyes-lettel kértek és kaptak pénzt, a mi természetesen a biztosítékra, anyag beszerzésre kell. Föltéve, hogy az ezen vállalat elnyeresze-czéljából a fővárosba utazott konzorciumi tagok igyekezetét siker koronazza, a mi kétsé-ges, mert mint értesülünk, csak a bőr aruk adatkai — kérdjük mi lesz a — haszon?

A kölcs. seg. egylet több mint 70%-ra dolgo-zik, bizonyosan váltóra vagy kötelezvényre adtván a pénz, ez is tekintélyes összeget képvisel úgy hogy bátran lehet mondani, hogy száz forintból már nyolcz forint a köl-csönözött pénzért megy. Kérdés, a megállapí-tott föltételek s a nyomozást viszonyok közt 100 forint áru munka után lesz-e 8% ha-szon s ha lesz, ez már be van táblázva. Itt van a baj, ez az oka, hogy a magyar kis ipar nem tud fejlődni, mert nincs tőkeje, mert a mostani pénz bő világon pénzrel kell dolgo-znia. Legalább aztán annyit értenek el az iparosok, hogy br. Fehervary is úgy tenne, mint az osztrák honv. miniszter, a ki az osztr. honvédség teljes felszerelését s teljesen az osztrák kis iparosok részére biztosította. Azt se hittük volna, hogy a hazai kis ipar érdekében a jó német sógoroktól kell hazafi-ságot tanulni! Szegény valék állapotok.

— **Színházi hírek.** Blaha Lujza tegnap, második föllépte a „Paraszt kisasszony”-ban, óriási közönség előtt men végbe Az orkesztrum is ki volt adva s ezért a zenekar (az ének-részek nagy kárára, sőt a mint tudjuk — a művésznő kelle-metlenségére is) oldalt volt elhe-lyezve. Az előadásról holnap írunk; megem-lítjük még, hogy a közönség színház után be-várt a művésznőt s az előcsarnokban és szin ház előtt lelkesen megjelente. — Szombaton, vasárnap és hetfőn Odry Lehel, a nemzeti

nek színéről népeket és nemzeteket hajtottak rabigába? A történet-írás sem nevezi mindig valódi nevén a gyermeket. Az a nép, mely tanuja volt 39 év előtt marecius 15-nek, jobb érzeléssel birt az elne-vezésre, és az örök igazsággal úgy jellemezte, és úgy mondja ma is, hogy az akkor „Magyar világ” volt.

Ez a helyes, a találó elnevezés. Mert a magyar fajnak minden nemes tulajdonát — mit egy tükörben — úgy mutatja fel a világnak.

— Tanubizonyságot adta nagylel-kűségének a magyar, a pár százezerből aló kiváltságos nemesi osztály önként le-mondott évszázados előjogairól, és nem csak földet adott a népek, hanem megosztotta vele jogaikat, és részt adott neki az alkotmány ál-dásából. — Bebizonyította önzetlenségét a magyar, midőn lemondva anyagi jölleről, osztozott a közös teher viselésben. Lovagiasnak mutatta magát a magyar, midőn minden nemzetiségnek egyenlő törvényeket és jogokat adott. Tiszteletreméltóvá tette magát a magyar, midőn meghajolt a szellem fönség előtt, széttörve a saját korlátait és kimondta, hogy gondo-lat szabad. Es midőn mindezekért a zsarnokság zsoldos seregei tizenhárom felől tamadták meg akkor jereget a magyar anak a vitézségnek, hősiesség-nek, annak a halál megvetésnek, melynek példait csak az ó kori népek hős költeményében találjuk

— Ez volt csak a magyar világ! Addig úgy mondták: a földből nőnek a katonák. Ekkor a nemzet lelkesedéséből állottak össze egész zászlóaljok. A honvédek; e nagyobbára névtelen felistenek. Gazdag és szegény, ur és szolga, tudós és tudatlan, ügyvéd tanár, pap, hivatalnok, szantóvető és

szépsége kisasszo- azaz hogy jobban f- arczsúnuk lesz s- óta: A világ leg- szépség vize hull- hetűen a „jó hírű” ma már bizonyára a kannak friss sz- tulajdonsága, hogy- nde, egészséges sz- ruganyosabbá is te- hogy a márciusi h- hullott alá, vaian- szel kísérletében es- czaba de ez nem- azért megvan, és n- bármily idővel is- szépségnek. Hat e- Oda kell helyezni- ala felfogni velök a- ezzel mindaddig, a-

* **Adakozó** (Folyt.) A rón. M. G. a b o r n e uról és Miklos utcaköz- szári aranyat; — Medve Kálmán, A- rikne, Harstein Ká- és Simonffy Samu- takarékpénztár 4 f- és Kopecky Józse- Manó és feynyrd- Berger Fischbein- Fischbein Ignacze- Becker, Schwartz M- Sandor, Vedródi V- 2—2 frtot; özv. L- Leóné, Feischl Ká- Simonffy Jánosné, S- tessy Istvanné, S- r- Toth Mihályné, Bal- renczne, Torday G- Hollander Dezsóné, Lajosné, Jónasz L- Szöllössi Györgyne- Samuelné, Kubay A- Balogh Mihály fón- Feischl Johanna, B- saóé, Szilágyi Ká- Fekete Sandorné, S- jóné, Boschetti A- Steinberger Jozsef- Sandorné, Horvath I- zsefné, Erdődi Dam- senfeld Jakabné, D- Hermel Elza, Dr. L- Lajosné, Ipolyi L- Pretszinsky, Klekne- dorné, Tóbi István- máry Janos, Reke- nosné, Toth György- al, N—N Bay Gá- Erzsike és Steina- ké Nagy Gábor 60 kr- Bánoczyne és Bal- özv. Közenczeivné, Pongor Istvanné, T- Mihályné és N—N- Csizsar Andras, és N—N. 25 krt; N—N- Berger Józsefné, V- Varga Lajosné, Horv- N—N. 20 N.N. 10 k- összege: 1 drb csás- s6 kr. Természetbe- Inre né 1 szak listet-

* **Adakozó** (Folyt.) A rón. M. G. a b o r n e uról és Miklos utcaköz- szári aranyat; — Medve Kálmán, A- rikne, Harstein Ká- és Simonffy Samu- takarékpénztár 4 f- és Kopecky Józse- Manó és feynyrd- Berger Fischbein- Fischbein Ignacze- Becker, Schwartz M- Sandor, Vedródi V- 2—2 frtot; özv. L- Leóné, Feischl Ká- Simonffy Jánosné, S- tessy Istvanné, S- r- Toth Mihályné, Bal- renczne, Torday G- Hollander Dezsóné, Lajosné, Jónasz L- Szöllössi Györgyne- Samuelné, Kubay A- Balogh Mihály fón- Feischl Johanna, B- saóé, Szilágyi Ká- Fekete Sandorné, S- jóné, Boschetti A- Steinberger Jozsef- Sandorné, Horvath I- zsefné, Erdődi Dam- senfeld Jakabné, D- Hermel Elza, Dr. L- Lajosné, Ipolyi L- Pretszinsky, Klekne- dorné, Tóbi István- máry Janos, Reke- nosné, Toth György- al, N—N Bay Gá- Erzsike és Steina- ké Nagy Gábor 60 kr- Bánoczyne és Bal- özv. Közenczeivné, Pongor Istvanné, T- Mihályné és N—N- Csizsar Andras, és N—N. 25 krt; N—N- Berger Józsefné, V- Varga Lajosné, Horv- N—N. 20 N.N. 10 k- összege: 1 drb csás- s6 kr. Természetbe- Inre né 1 szak listet-

* **Adakozó** (Folyt.) A rón. M. G. a b o r n e uról és Miklos utcaköz- szári aranyat; — Medve Kálmán, A- rikne, Harstein Ká- és Simonffy Samu- takarékpénztár 4 f- és Kopecky Józse- Manó és feynyrd- Berger Fischbein- Fischbein Ignacze- Becker, Schwartz M- Sandor, Vedródi V- 2—2 frtot; özv. L- Leóné, Feischl Ká- Simonffy Jánosné, S- tessy Istvanné, S- r- Toth Mihályné, Bal- renczne, Torday G- Hollander Dezsóné, Lajosné, Jónasz L- Szöllössi Györgyne- Samuelné, Kubay A- Balogh Mihály fón- Feischl Johanna, B- saóé, Szilágyi Ká- Fekete Sandorné, S- jóné, Boschetti A- Steinberger Jozsef- Sandorné, Horvath I- zsefné, Erdődi Dam- senfeld Jakabné, D- Hermel Elza, Dr. L- Lajosné, Ipolyi L- Pretszinsky, Klekne- dorné, Tóbi István- máry Janos, Reke- nosné, Toth György- al, N—N Bay Gá- Erzsike és Steina- ké Nagy Gábor 60 kr- Bánoczyne és Bal- özv. Közenczeivné, Pongor Istvanné, T- Mihályné és N—N- Csizsar Andras, és N—N. 25 krt; N—N- Berger Józsefné, V- Varga Lajosné, Horv- N—N. 20 N.N. 10 k- összege: 1 drb csás- s6 kr. Természetbe- Inre né 1 szak listet-

* **Adakozó** (Folyt.) A rón. M. G. a b o r n e uról és Miklos utcaköz- szári aranyat; — Medve Kálmán, A- rikne, Harstein Ká- és Simonffy Samu- takarékpénztár 4 f- és Kopecky Józse- Manó és feynyrd- Berger Fischbein- Fischbein Ignacze- Becker, Schwartz M- Sandor, Vedródi V- 2—2 frtot; özv. L- Leóné, Feischl Ká- Simonffy Jánosné, S- tessy Istvanné, S- r- Toth Mihályné, Bal- renczne, Torday G- Hollander Dezsóné, Lajosné, Jónasz L- Szöllössi Györgyne- Samuelné, Kubay A- Balogh Mihály fón- Feischl Johanna, B- saóé, Szilágyi Ká- Fekete Sandorné, S- jóné, Boschetti A- Steinberger Jozsef- Sandorné, Horvath I- zsefné, Erdődi Dam- senfeld Jakabné, D- Hermel Elza, Dr. L- Lajosné, Ipolyi L- Pretszinsky, Klekne- dorné, Tóbi István- máry Janos, Reke- nosné, Toth György- al, N—N Bay Gá- Erzsike és Steina- ké Nagy Gábor 60 kr- Bánoczyne és Bal- özv. Közenczeivné, Pongor Istvanné, T- Mihályné és N—N- Csizsar Andras, és N—N. 25 krt; N—N- Berger Józsefné, V- Varga Lajosné, Horv- N—N. 20 N.N. 10 k- összege: 1 drb csás- s6 kr. Természetbe- Inre né 1 szak listet-

* **Adakozó** (Folyt.) A rón. M. G. a b o r n e uról és Miklos utcaköz- szári aranyat; — Medve Kálmán, A- rikne, Harstein Ká- és Simonffy Samu- takarékpénztár 4 f- és Kopecky Józse- Manó és feynyrd- Berger Fischbein- Fischbein Ignacze- Becker, Schwartz M- Sandor, Vedródi V- 2—2 frtot; özv. L- Leóné, Feischl Ká- Simonffy Jánosné, S- tessy Istvanné, S- r- Toth Mihályné, Bal- renczne, Torday G- Hollander Dezsóné, Lajosné, Jónasz L- Szöllössi Györgyne- Samuelné, Kubay A- Balogh Mihály fón- Feischl Johanna, B- saóé, Szilágyi Ká- Fekete Sandorné, S- jóné, Boschetti A- Steinberger Jozsef- Sandorné, Horvath I- zsefné, Erdődi Dam- senfeld Jakabné, D- Hermel Elza, Dr. L- Lajosné, Ipolyi L- Pretszinsky, Klekne- dorné, Tóbi István- máry Janos, Reke- nosné, Toth György- al, N—N Bay Gá- Erzsike és Steina- ké Nagy Gábor 60 kr- Bánoczyne és Bal- özv. Közenczeivné, Pongor Istvanné, T- Mihályné és N—N- Csizsar Andras, és N—N. 25 krt; N—N- Berger Józsefné, V- Varga Lajosné, Horv- N—N. 20 N.N. 10 k- összege: 1 drb csás- s6 kr. Természetbe- Inre né 1 szak listet-

* **Adakozó** (Folyt.) A rón. M. G. a b o r n e uról és Miklos utcaköz- szári aranyat; — Medve Kálmán, A- rikne, Harstein Ká- és Simonffy Samu- takarékpénztár 4 f- és Kopecky Józse- Manó és feynyrd- Berger Fischbein- Fischbein Ignacze- Becker, Schwartz M- Sandor, Vedródi V- 2—2 frtot; özv. L- Leóné, Feischl Ká- Simonffy Jánosné, S- tessy Istvanné, S- r- Toth Mihályné, Bal- renczne, Torday G- Hollander Dezsóné, Lajosné, Jónasz L- Szöllössi Györgyne- Samuelné, Kubay A- Balogh Mihály fón- Feischl Johanna, B- saóé, Szilágyi Ká- Fekete Sandorné, S- jóné, Boschetti A- Steinberger Jozsef- Sandorné, Horvath I- zsefné, Erdődi Dam- senfeld Jakabné, D- Hermel Elza, Dr. L- Lajosné, Ipolyi L- Pretszinsky, Klekne- dorné, Tóbi István- máry Janos, Reke- nosné, Toth György- al, N—N Bay Gá- Erzsike és Steina- ké Nagy Gábor 60 kr- Bánoczyne és Bal- özv. Közenczeivné, Pongor Istvanné, T- Mihályné és N—N- Csizsar Andras, és N—N. 25 krt; N—N- Berger Józsefné, V- Varga Lajosné, Horv- N—N. 20 N.N. 10 k- összege: 1 drb csás- s6 kr. Természetbe- Inre né 1 szak listet-

* **Adakozó** (Folyt.) A rón. M. G. a b o r n e uról és Miklos utcaköz- szári aranyat; — Medve Kálmán, A- rikne, Harstein Ká- és Simonffy Samu- takarékpénztár 4 f- és Kopecky Józse- Manó és feynyrd- Berger Fischbein- Fischbein Ignacze- Becker, Schwartz M- Sandor, Vedródi V- 2—2 frtot; özv. L- Leóné, Feischl Ká- Simonffy Jánosné, S- tessy Istvanné, S- r- Toth Mihályné, Bal- renczne, Torday G- Hollander Dezsóné, Lajosné, Jónasz L- Szöllössi Györgyne- Samuelné, Kubay A- Balogh Mihály fón- Feischl Johanna, B- saóé, Szilágyi Ká- Fekete Sandorné, S- jóné, Boschetti A- Steinberger Jozsef- Sandorné, Horvath I- zsefné, Erdődi Dam- senfeld Jakabné, D- Hermel Elza, Dr. L- Lajosné, Ipolyi L- Pretszinsky, Klekne- dorné, Tóbi István- máry Janos, Reke- nosné, Toth György- al, N—N Bay Gá- Erzsike és Steina- ké Nagy Gábor 60 kr- Bánoczyne és Bal- özv. Közenczeivné, Pongor Istvanné, T- Mihályné és N—N- Csizsar Andras, és N—N. 25 krt; N—N- Berger Józsefné, V- Varga Lajosné, Horv- N—N. 20 N.N. 10 k- összege: 1 drb csás- s6 kr. Természetbe- Inre né 1 szak listet-

* **Adakozó** (Folyt.) A rón. M. G. a b o r n e uról és Miklos utcaköz- szári aranyat; — Medve Kálmán, A- rikne, Harstein Ká- és Simonffy Samu- takarékpénztár 4 f- és Kopecky Józse- Manó és feynyrd- Berger Fischbein- Fischbein Ignacze- Becker, Schwartz M- Sandor, Vedródi V- 2—2 frtot; özv. L- Leóné, Feischl Ká- Simonffy Jánosné, S- tessy Istvanné, S- r- Toth Mihályné, Bal- renczne, Torday G- Hollander Dezsóné, Lajosné, Jónasz L- Szöllössi Györgyne- Samuelné, Kubay A- Balogh Mihály fón- Feischl Johanna, B- saóé, Szilágyi Ká- Fekete Sandorné, S- jóné, Boschetti A- Steinberger Jozsef- Sandorné, Horvath I- zsefné, Erdődi Dam- senfeld Jakabné, D- Hermel Elza, Dr. L- Lajosné, Ipolyi L- Pretszinsky, Klekne- dorné, Tóbi István- máry Janos, Reke- nosné, Toth György- al, N—N Bay Gá- Erzsike és Steina- ké Nagy Gábor 60 kr- Bánoczyne és Bal- özv. Közenczeivné, Pongor Istvanné, T- Mihályné és N—N- Csizsar Andras, és N—N. 25 krt; N—N- Berger Józsefné, V- Varga Lajosné, Horv- N—N. 20 N.N. 10 k- összege: 1 drb csás- s6 kr. Természetbe- Inre né 1 szak listet-

* **Adakozó** (Folyt.) A rón. M. G. a b o r n e uról és Miklos utcaköz- szári aranyat; — Medve Kálmán, A- rikne, Harstein Ká- és Simonffy Samu- takarékpénztár 4 f- és Kopecky Józse- Manó és feynyrd- Berger Fischbein- Fischbein Ignacze- Becker, Schwartz M- Sandor, Vedródi V- 2—2 frtot; özv. L- Leóné, Feischl Ká- Simonffy Jánosné, S- tessy Istvanné, S- r- Toth Mihályné, Bal- renczne, Torday G- Hollander Dezsóné, Lajosné, Jónasz L- Szöllössi Györgyne- Samuelné, Kubay A- Balogh Mihály fón- Feischl Johanna, B- saóé, Szilágyi Ká- Fekete Sandorné, S- jóné, Boschetti A- Steinberger Jozsef- Sandorné, Horvath I- zsefné, Erdődi Dam- senfeld Jakabné, D- Hermel Elza, Dr. L- Lajosné, Ipolyi L- Pretszinsky, Klekne- dorné, Tóbi István- máry Janos, Reke- nosné, Toth György- al, N—N Bay Gá- Erzsike és Steina- ké Nagy Gábor 60 kr- Bánoczyne és Bal- özv. Közenczeivné, Pongor Istvanné, T- Mihályné és N—N- Csizsar Andras, és N—N. 25 krt; N—N- Berger Józsefné, V- Varga Lajosné, Horv- N—N. 20 N.N. 10 k- összege: 1 drb csás- s6 kr. Természetbe- Inre né 1 szak listet-

* **Adakozó** (Folyt.) A rón. M. G. a b o r n e uról és Miklos utcaköz- szári aranyat; — Medve Kálmán, A- rikne, Harstein Ká- és Simonffy Samu- takarékpénztár 4 f- és Kopecky Józse- Manó és feynyrd- Berger Fischbein- Fischbein Ignacze- Becker, Schwartz M- Sandor, Vedródi V- 2—2 frtot; özv. L- Leóné, Feischl Ká- Simonffy Jánosné, S- tessy Istvanné, S- r- Toth Mihályné, Bal- renczne, Torday G- Hollander Dezsóné, Lajosné, Jónasz L- Szöllössi Györgyne- Samuelné, Kubay A- Balogh Mihály fón- Feischl Johanna, B- saóé, Szilágyi Ká- Fekete Sandorné, S- jóné, Boschetti A- Steinberger Jozsef- Sandorné, Horvath I- zsefné, Erdődi Dam- senfeld Jakabné, D- Hermel Elza, Dr. L- Lajosné, Ipolyi L- Pretszinsky, Klekne- dorné, Tóbi István- máry Janos, Reke- nosné, Toth György- al, N—N Bay Gá- Erzsike és Steina- ké Nagy Gábor 60 kr- Bánoczyne és Bal- özv. Közenczeivné, Pongor Istvanné, T- Mihályné és N—N- Csizsar Andras, és N—N. 25 krt; N—N- Berger Józsefné, V- Varga Lajosné, Horv- N—N. 20 N.N. 10 k- összege: 1 drb csás- s6 kr. Természetbe- Inre né 1 szak listet-

* **Adakozó** (Folyt.) A rón. M. G. a b o r n e uról és Miklos utcaköz- szári aranyat; — Medve Kálmán, A- rikne, Harstein Ká- és Simonffy Samu- takarékpénztár 4 f- és Kopecky Józse- Manó és feynyrd- Berger Fischbein- Fischbein Ignacze- Becker, Schwartz M- Sandor, Vedródi V- 2—2 frtot; özv. L- Leóné, Feischl Ká- Simonffy Jánosné, S- tessy Istvanné, S- r- Toth Mihályné, Bal- renczne, Torday G- Hollander Dezsóné, Lajosné, Jónasz L- Szöllössi Györgyne- Samuelné, Kubay A- Balogh Mihály fón- Feischl Johanna, B- saóé, Szilágyi Ká- Fekete Sandorné, S- jóné, Boschetti A- Steinberger Jozsef- Sandorné, Horvath I- zsefné, Erd

* Üde arcziúk lesz a debreczeni szépségei... Kellner Dávidné 3 véka buzalízott, G a a l Józsefné 2 véka rozsoz, özv. Máriaalky Mihályné 1 véka búzat, Kozák Mihályné burgonyát, Nyilas Gáborné 5 liter babot, Faragó Andrásné 3 itec kását, Neumann Lajosné 1 drb szappant, Kunz József és társa árúkat. Györy Elek növényzeti ptnok.

* Kisújszállás, márcz. 14 A „Nagykunsági takarékpénztár adakozása jótékony cselokra 1887 ben. 1. A kisújszállási szegényintézetét pénztárnak 25 frt. 2. Váro-i kórház alapra 50 frt 3. Kisújszállási gimn. tanulók ruházatára, s taneszközökkel ellátására 15 frt. 4. A szolnoki ev. ref. templom javára 10 frt. Összesen 100 frt. E 10 forint hozzáadva a 207 frt-hoz, egyházközlő küldetik 217 frt a szolnoki ref. egyház javára. (K.H.L.)

* Halálozás. A múlt heten meg haltak: Becsei Antal 52 éves guta. — Sárkány János 69 éves aggkör. — Szabó Sára 2 hónapos tüdőbaj. — Szabó Sándor 1 éves görcsök. — Koss Ilona másfél éves veselőbaj. — Szabó József 2 hónapos gyengeség. — Kecskes István 5 hónapos görcsök. — Elek Mihályné 60 éves tüdőgümő. — Kiss Peterne 66 éves guta. — Pete Margit 2 hónapos gyengeség. — Keresztmári Istvánné 23 éves gümőkör. — Tóth Peterne 43 éves alképlet. H. Nagy Sándor 13 éves tüdőbaj. — Erdős Erzsébet 5 hónapos himlő. — Lukács Ferenczné 28 éves láz. — Kovács Mihályné 66 é. aggkör. — Komlóssy J. fia halvaszületett. — Balogh Lászlóné 51 é. gümőkör. — Kovács Ferenc 2 h. gyengeség. — Weisz Rezső 5 éves agylobaj. — Szigetköz Dániel 70 é. aggkör. — Zöld Róza 11 éves agylobaj. — Kovács Ferencné 22 éves gümőkör. — Weisz H. 2 és fél éves vörheny. — Kanca János 2 és fél éves.

* Hol van a philloxera? Sajnos, hogy közvetlen közelben is sok helyen. Hogy csak egy járást említsünk fel: itt van a székesfehérvári megyében — a főszoftár legújabb jelentése szerint — ennyi a philloxera-lepett hely. Jankafalva szőlőterületéből 4 hold 110 ö. Diószeg szőlőterületéből 1 hold 875 ö. Köly szőlőterületéből 800 hold; miből végleg elpusztítottat 150 hold — Nagy-Kágyán 50 hold, végleg elpusztítva; K-Kágyán az összes 257 hold 411 ö.; Székelyrón 50 hold. Asszonyvásáron 225 ö. Er Olasziban, Kis-Kerekiben, Köbölkut és Hegyköz-Szent-Miklóson még nem konstátáltak a philloxera feltételeit. Mire rövid statisztikából is látszik, az egész járásban csak négy olyan község van, hol a philloxerát még nem vettek észre. Ez bizony elég szomorú állapot.

Magyarország nem volna provinciája Ausztriának. Fiaink nem kommandíroznak nemet nyelven Bosznia sziklái között; Árpád földjére visszatérne a magyar világ, a corruptió helyére a tiszta erkölcs, a gyáva alkudozás, és megalázódás helyét elfoglalná a terheltetlen akarat; az önzést és érdek-hajszát megbélyegezné az önbecszerzet, a nemzet tisztító nagyravágyást és a hatalomért való görcsös rángatózást, a porba alázott annak felemelő tudata, hogy öncélú független nemzet vagyunk. Nem osztrák-magyar monarchia, e két pupu tevé, hanem szent István birodalma, Magyarország, mely el tud önmagáért, saját erejéből vagy meghalni büszken méltósággal.

Ez a tanúsága Márczius 15 nek. A múlt a jövő tükré. A történelem az élet tanító mestere. Nem azért gyűlünk össze e mai napon, hogy csak „eljenezzenek” a nagy múlt dicsőségéhez. De ha elhatározást merítünk e nagy nap emlékeiből, követni a főszegek példát, ugy a miénk a jövőnk.

A kik 39 esztendővel ezelőtt gyermekek voltak, ma már férfiak, az akkori férfiak fejét a hanyatló élet fehér hava borítja és az akkori öregek ma már halottak. De a szellem, az eszme, a élet soha meg nem hal; kitör a sírból, elhagyja temetői ágyát és eget kér.

Mint a chalonsi mezőn a levegőben ma is foly a Hunok harca, az 1848—49 ki halottak, kik a szabadságot álmodták fel magukat, a vertanuk, kik a bitófán vették el, vagy kik a szomorú számvetésben találtak meg sírjukat ma is élnek.

Csont ujjaikat fenyegetőleg emelik azok felé, kik megtagadják őket és a szent hagyományt; de áldólag terjesztik ki karjukat azok felett, kik ma is megértik, ez örökké halhatatlan szellemeknek a levegőben zsongó beszédét: éljen a független Magyarország.

igazgatóság azonban nagymérvű munkaerő igénybevételével elhárította az akadályokat, s ma már rendesen közlekedhetnek a vonatok. * Piaczi árak. 1887. márczius hó 15 én megtartott heti vásárról: 1 Métermáza Buza 840—820—800 1 Kétszeres 720—710—700 1 Rozs 600—590—580 1 Arpa 580—570—560 1 Zab 600—590—580 1 Tengeri 540—530—520 1 Köles 460—435—410 1 Zsák Burgonya 100 100 Szalonna 45 f. 00 kr. 43.50. 42.00 — 100 Haj 48 f. 00 kr. 47.00. 46.00 — * A deb. ev. ref. presbiterium vasárnap két fontos tárgyában tartott közgyűlést. Az egyik az u n konsistorialis ház ügye volt. A presbiterium kiküldött szakértőinek jelentése alapján elfogadta a városi tanács által hozza áttét u egyházi épület terveit; a méretekre, a helyiségek számára és az elrendezésre nézve semmi egyéb ki fogást nem tett, — minthogy a szobák alakjai a két emeletre reáliskola felől eső nagyon keskeny és sötét északi udvarra, nyilván, e helyiségek nem fognak birni elegendő világossággal. Ezért kéri a tanácsot, hogy miután e változtatás költség többletet nem okoz, e szobák a deli oldalra helyeztessenek át. A presbiterium kéri továbbá, hogy pinze helyiségek is építtessenek az épület alá s a mi legfontosabb miután már több mint 10 év telt el, hogy a város halogatta az egyház hivatalai számára u helyiségnek szerződésileg magára vállalt építését; s miután e tiz év elmultával még rosszabbá lett a konsistorialis háza nyíra, hogy boltívei szakértők véleményéi szerint fenyegetőleg megpedeztek a (leveltárt most költöz etik ki, ennélfogva megszünt a presb. a tanácsot hogy az u épület építését mely egészen különösen a tervezett reáliskolától, még ezen év folyamában vegye foganatba. A másik fontos tárgy az árvtartó alpnak a város kezelésé alá kivétel volt, mely iránt javaslattal vegett egy bizottság küldött ki.

* A „István” gőzmalom liszt kivitele február hóban Fiumen át 2856 08 q. Tri eszten át pedig 1529.75 q. volt, a legtöbb minden vidéki gőzmalom között. * K ö s z ö n e t. A deb. iparegyesületi tak és hitelintézet az ev. egyház iskolájának 5 frtot adományozott. Fogadjja ezen kegyes adományát az egyház halás közönetét Debreczen, 1887. márczius 16. M a t e r n y L a j o s felkész.

* Elvesztett. Egy 8 hónapos kan vizla kölyökkutya ezelőtt néhány nappal ismeretlen tettes által elcsajátított. Fölhívatik az illető, hogy az enlített vizla kutyát a ker. kapitánysághoz azonnal jelentse be. — A ki pedig ezen kutyát kézre keríti a tulajdonos által illojtalomba fog rezesítetteti — A kutyafelső testrésze káveszín, hasa, farkahegye és lábai fehérek. Nyakát fehér szőrből nőtt öv köríti. A „Nero” névre hallgat.

* A tyulkszemeknek kimetszése, vagy máro folyadék (pl. szeltronsav) segélyvel való eltávolítása igen veszedelmes eljárás, mely már sok emberek életébe került. A szoban levő baj eltávolítására ez idő szerint az egyedüli biztos ható és minden ártalmas anyagoktól mentes szer: a Meissner-fele nagy hirre kapott tyulkszentapasz Ara dobozoként 1 frt postával bérmentve küldve 15 krral drágább. Kapható Dr. Rotschnek V. Emil gyógyszerárában Debreczenben és a központi szétküldési árában Veszprém Sándornál Pécsen.

Haszánk a külföld. — Kossuth Lajos nagyhaszánkfát Nagykanizsa városi díszpolgárává választotta. — A nemzet i k a s z i n ó i tagok, kik a népfőkletési tisztai tanfolyamra jelentkeztek, megtartották az első lovaglási gyakorlatot Henneberg tábornok vezénylete alatt. A magyar arisztokrácia legkitünőbb nevei: Bathvány, Zichy Andrassy, Széchenyi stb szerepelnek a tanfolyamban.

— Lesseps Berlinben sokféle kitüntetésben részesült. A német császári ud var fogadta s az udvári ezélyen Lesseps egy asztalnál ült a német trónörökösével és Moltkeval, kik vele hosszabban beszéltek. — Bismarck herczeg Lessepsset egy órán át tartó audiencián fogadta A berlini tudós társaságok különségileg tisztelgették nála. Ezen híreket olvasva, talán röstelkednek a — mi minisztereink és tudományos társulataink, kik méltóságunko aólinak tarták Lessepsről tudomást venni, midőn a francia irokkal és művészekkel Budapestten volt.

Muzsák. — A z u j o r s z á g h á z falfestményei. Munkácsi Mihály itteni időzése alatt szóba került, hogy vele feste nek falképeket az epülő parlamenti palotába. Egy közlemény most pozitív alakban ismétli e hírt. Ugyanis, mint olvassuk, Munkácsy három képet festene Tárnyalukkal: „Árpád honfoglalása”, „A magyar királyság megalapítása”-t és „Szent István király első törvénye”-t.

— A z a r a d i s z i n h á z v á l s á g a czimrel irtuk egy aradi lap után, hogy Ditrői igazgató az aradi színházról lemondott. E hírt most megczafolják s kijelentik, hogy csak annyit tén, hogy két társulatot szervez: — és még az egyikkel Szabadkán működik, addig a másikat Aradon játszatja. Arad színgyű bizottsága ebbe a fűrésű áll-potha b le egyezett.

— A r e p ü l ő g é p e t m á r m e g i u t f e l f e d e z t e k , k i t u d j a h á n y a d s z o r . — V a l a h a n y f e l f e d e z ő j e a k a d t , m i n d a z t á l l i t o t t a , h o g y a z ö v e a z i g a z i , d e a z é r t m e g m i n d i g n i n e s i t t a z i d ő , a m e l y b e n r e p ü l n e k , c s a k a z i d ő r o p u l f o l t t u n k . M o s t a z o n b a n W e c h n á r E r n ő n e m b á r o z t á l l i t j a , h o g y e z e n t e n l e m z s z ű k s é g e z a m b e r l á b a i r a , j á r n i s e n k i e m f o g , a s é t á l á s k i m e g y a d i v a t o b ó l s a k é s ő j ö v e n d ő r e p ü l ő m e g n e m e r t i k a P e l e s k e i n ó t á r i u s k e s e r v é t , a k i m o g y p a t r i o l ó h a t o n u t a z o t t P e s t r e , — A h o g y e s a k u g y a n r e p ü l n i f o g u n k - e , a z t n e m t u d j u k , d e h o g y a n e m e t b á r ó s z a b a d a l m a t k é r t a l á m á n y á r a a m a g y a r k i r . k e r e s k e d e l m i m i n i s z t e r i u m t ó l — a z b i z o n y o s . — A f o l t a l á l o , m i n t b e a d v á n y á b a n e l b e s z é l i , a m a d á r - r e p ü l é s t v e t t e a l a p t a l á m á n y á h o z s k é s z ű l e k e n e m e g y e b b , m i n t e g y n a g y e m b e r s z a b o t t m a d á r c o s t i u m . — F i n o m a c z e l b r u g o k r a k i f e s z i t t e t t k é t n a g y s z á r n y m e l y e t a r e p ü l n i a k a r ó s z i j j a k k a l m a g a r a c s a t o l s k é t k e z e v e l m o z g a t , a z o n k i v á l a l á b r a m a d á r f a r k o z h o s o n o l k o r m á n y t k e r e s t i m e i . E z k é p e z i a g e p e z e t e t , m e l y e t a m e l l r e a z a k é t - l á b s z á r r a k ö t e n d ő l e g t ö m l ö k e g e s z i t e n e k k i . A k é t s z á r n y a s a f a r k a r e p ü l e s e r z o l g á l n a k , a g á z z a l t e l t e t t l e g t ö m l ö k p e d i g a t e s t f a j s u l y á t j a v i t j a k , h o g y a z m e g k ö z l e i t e s a m a d a r a k e t . A z e s z k é s z ű l e k v i z h a t l a n k ö m y s z ö v e t b o l a l l E z a k é s z ű l e k e z e n t a n o n c s a k a g y a k o r l o t t r e p ü l ö k s z á m á r a v a l o , a m é g n e m k é p z e t t e k n e l a k é t s z á r n y f ő l e m k ö p e n y e g - f e l e l e b e r n y e g j á r u l . m e l y e t a s z á r n y a k a l t a l h a j t o t t l e v e g ő e s z l e g g ö m b b e d u z z a s z t . A f o l t a l á l o r e s z l e t e s r a j z o k a t i s m e l l e k e l t s z a b a d a l o m - k e r ő f o l y a m o d o l y á h o z s a k é s z ű l e k e t a m ü e g y e t e m b i r á l ó b i z o t t s á g a l l i t o t t a g p r a c t i c u s n a k t a l a t t a E z u j t a l á m á n y n a k c s a k e g y a b a j a , n e h e z e n l e h e t m e g t a n u l n i a v e l e v á l o b a n á s t . S i g n y f ü g g ő k é s ű l e k e n e p y b e k e l l g y a k o r l o t t a r e p ü l e s i t e m p o k a t m i n t a z u s z ó k n a k a z u s z ó k ö t e l e n . D e a f o l t a l á l o u g y h i s z i , h o g y r e p ü l ő i s k o l á j a n a k r o v i d i d ő n s o k h i v e l e s z .

Közgazdaság. Gabnaárak. (Budapest terménytőzsde márcz. 15.) Buza tavaszra 9,09—911frt. Buza ősze 8,61—863 frton, Tengeri május—juniusra 6,13—618 frton. — Zab tavaszra 6,54—657 frton. Káposztarepeze aug.—septemberre 11%,—11%, frton.

Apró cseprő. Gondtalán jár a gondolat, Gondatlanság unalommal; A gyönyörrel szédülés, Erező szív fájdalommal Vachot S

SZERKESZTOI POSTA. Er. K. ty-nak, helyben. — A Jókai-ügyben (a miut kérdésre most már felelhetjük) további lépés egy oldalról s m történik. Bajos is volna valamit tenni ellentük, kik a cikknek csak egy harmadrészét, részben ezt is csak kivonatban és teljes jóhiszeműséggel közöltük, együttvére sokkal kevesebbet, mint a mit Jókai ur veit át idézés nélkül S z e c s I t v á n t ó l é s Z e l i z y D á n i e l t ó l . A b a k l ö v é s e k — azok sajátjai az írónak. A mi azon kérdést illeti, hogy van-e tudomása könyvek-ről a trónörökösnek, erre is igennel felelhetünk. Minden, még a tót és oláh, bárholmegjelenő lap-számok is elküldötnék hozzá a helygym. sajtóügyi II. o. által, ha azokban a könyvről szó van. — Itt pedig (és ezzel mindenre feleltünk) Jókai Mórnak éppen nem bocsátják meg a városunkat értő felületességet és gunyszerű bak lövéseket. Egy éj a romok közt. Gyöngy. Kisújszállás. A mint beküldének valamit, postára tesszük. Tóth Irma k. a. szép dolgozatát holnap közöljük. Felelős szerkesztő Gáspár Imre Kiadó Kutasi Imre

Üzlet eladás. Néhai Prunyi Gedeon elhalálása folytán a piacz utcán hasonnevű cég alatt fenálló kézműáru üzlete összes felszerelvényekkel, Debreczen sz. kir. város árvaszéke jóváhagyásának fentartása mellett, eladó.

A bolthelyiség még 2 év 7 óra van szerződésileg lekötve, a szerződés a vevőre átruházatik. Ajánlatok alólirottnál (debreczeni ipar és kereskedelmi bank helyiségében) főhő 25-ig naponta 3—4 óra között írásbelileg benyújtandók és ugyanott a feltételek is meg tudhatók. Rochlitz Arthur végrendeleti végrehajló.

Előtt a 95. naptól felel 1887 on kezdve

SWADLO FERENCZ BUDAPEST.

Gyára:
VII. her. alsó erdő-sor
3. sz.

Ajánlja szabadalmazott, sajátan, önmagukat felbuzó **zárredőnyeit** hullámzott aczellemezéből; továbbá szabadalmazott Blazicek- és Brecka-féle **töltő és szel-őztetési kályhát;** valamint központi-fűtési berendezéseit.

*Aját szabadalma szerint, egy vagy több helyiség számára; mely utóbbiak különösen új építményeknél iskolákban, kórházakban, stb. szellőztetéssel, vagy szellőzést és nélkül, igen czél szerűen alkalmazhatók.

Ajánlja továbbá valamennyi az építési szakmába tartozó munkáit u. m. építési-, mű- és szerkezeti lakatos munkáit.

Mintakártyák és költségvetések, ingyen és bérmentve.

Szent Jakab-cseppek,

Minden gyomor- és ideg-baj teljes és biztos gyógyítására, olyanoknak is, amelyek eddig ellentállottak minden eddigi gyógyszernek, különösen gyomorfuratt, gyomor-gyöngöség, kólika, gör-csök, rossz emésztés, szorongások, szivdobogás, fejfájás stb. A Szent Jakab-cseppek, az aitrai görög kolostor mezei lábas szerzeteseinek előírása szerint, lepárolva a kelet legkínzóbb 22 gyógynövényéből, melyeknek mindenikema is első helyet foglal a gyógyszerek között, föltétlen sikert biztosít a cseppek használatánál!

Kapható palackokként 1 és 2 márkájára.

Főraktár: **M. Schulz, Hannover, Schillerstr.**

Raktárak: Debreczenben: Dr. Rotschnek V. Bmil gyógyszer., Szegeden: Károlyi Kálmán gyógyszer., Budapest: Torok József gyógyszer., Nyiregyháza: Eorányi E. gyógyszer., Miskolcon: Rác Gy. gyógyszer., Kassán: Molnár Lipót, Szabadkán: Nilassin Ignác gyógyszerertárban.

Kristóf Ferencz-féle

padozat fénymaz.

szagtalan és hamar száradó.

Igen könnyen kezelhető s bárki által könnyen alkalmazható a padozat fényezésére. Kapható különböző színekben, valamint szín nélkül is csupán fényezésre. Minták és használati utasítások **Kristóf Ferencz** raktárában **Berlin és Prágában**, ezen padozat fénymaz feltalálójánál s egyedüli gyártójánál. Raktár Debreczenben **Ganovszky Lajos** kereskedésében.

Eddig felülmulhatatlan.

MAAGER W.

sz. kir. szabadalmazott valódi tisztított **CSUKAMAJ OLAJ.**

Maager Vilmos tanártól Bécsben.

A legelső orvosi tekintélyek által megvizsgálva és jóváhagyva! könnyen emészthetősége miatt gyermekeknek különösen ajánlható, s mint természeti, legjobb tiszta és hatályossága által elismert szer, a legathatósabb gyógyszerrel bír, mell- és tüdőbajok, gőrvély-, gőmör, fekély, bőrküvések, mirigybetegségek és gyengékedések ellen. Egy palack ára 1 frt Kapható valódimőségben gyári raktárban **Bécsben Heumarkt 3. sz.** valamint az oszt. birodalom **minden gyógyszerertárában** és nagyobb vegyes kereskedésben.

Debreczenben, Mihalovits István, Dr. Rotschnek, Vecsei Viktor, Göttl Nándor gyógyszerész uraknál, valamint Rickl J. Zelmos ur fűszerkereskedésében.

Dr. Mikolasch Károly Spanyol China-bora. Legjobb szer gyomorgyengülés, láz, ideges bajok, kiállott betegség utáni gyengülés ellen. **Üvege 1 frt 50 kr.**

Dr. Mikolasch Károly Spanyol, China-, vas-bora. Kitünő sikerrel oly betegségekkel, melyek vérszegénység vagy rossz vér által keletkeznek. **Üvege 1 frt 50 kr.**

Dr. Mikolasch Károly Spanyol pepsin bora. Kitünő szer rossz emésztés, hanyag gyomorműködés és ezekből származó bajok ellen. **Üvege 1 frt 50 kr.**

Dr. Mikolasch Károly Spanyol pepton-bora. Legbiztosabb szer az organismust a gyomor működés segély bevétele nélkül erősíteni. **Üvege 1 frt 50 kr.**

Dr. Mikolasch Károly Spanyol Rhabarber bora. Legjobb szer gyomor és bélhurut és más betegség ellen. **Üvege 1 frt 50 kr.**

Főraktár az oszt. magyar birodalomban (Galicia és Bukovina kivételével)

MAAGER VILMOS urnal Bécs, III. Heumarkt 3.

Valódi francia, olasz és magyar luczerna magot, Vörösvirágú lóherét, obendorfi répamagot, Bükkönyt, a legolcsóbb árak mellett, valamint

Ermelléki ó hegyi borimat a legtisztábban kezelve, üvegenként, ugyszintén hordószámra, 1 ltres üveg — üveg nélkül 24 kr. 1 fél literes üveg — üveg nélkül 12 kr.

Hordó számra 100 liter 18 frt, üres üvegek 10—5 kr-ral váltatnak vissza, ajánl **Rickl József Zelmos** Debreczen.

A „Fejérmegyei gazdasági egyesület“ Székesfejérvárott, a Szentgyörgynapi országos vásárt megelőző Szombaton vayyis 1887. évi april 23-án

Lóárverezést rendez.

Az árverésre bocsájtandó lovak márt. 15-től 31-ig bejelentendők, — a bejelentett lovak **1887 évi april 22-én d. u. 3 órakor elővezettetnek. Bejelentési iver, catalaguskó kívánatra bérmentesen megküldetnek. — Egyéb felvilágosítások nyerhetők a „Fejérmegyei gazdasági egyesület“ titkári hivatalánál Székesfejérvárott,**

A lóárverezést rendező bizottság.

KITÜNTETÉS SZEGED érdem éremmel 1876.

KITÜNTETÉS SZÉKESFEHÉRVÁR ezüstérem 1879.

KÖNYV- és KÖNYOMDAI-MUNKÁK FELVÁLLALTATNAK.

KUTASI IMRE

KÖNYV- és KÖNYOMDÁJA

DEBRECZEN, Főpiacz. Sz. NAGY KÁROLY ház.

Ajánlja magát mindenféle **KÖNYV és KÖNYOMDAI MUNKÁK** gyors és pontos elkészítésére; elvállal: tankönyveket, hirlapokat és folyóiratokat minden nyelven, ét- bor- és árlapokat; diszműveket arany- ezüst és színnyomatban; a törvénykezéshez megkivántató **ROVATOZOTT IVEKET;** **diszes egybekelési- és látogató-jegyeket.**

Szóval a nyomdászat köréhez tartozó megrendelések gyorsan és hiba nélkül, a legutányosabb árban eszközöltetnek.

A papir gyári árban számítottatik

HIRDETÉSEKET a kiadásomban hetenkint ötször megjelenő **DEBRECZEN** cz. hrlapban a legolcsóbban számítva közzé teszek.

KUTASI IMRE. könyv- és könyomda-tulajdonos.

DEBRECZENBEN, FŐPIACZ, SZ. NAGY KÁROLY ház.

LONDON **1871-ben.**

1887. XIX.

Előzetesi árak:
Helyben és postán küldve.
Egy évre 10 frt-kr.
Fél évre 5 frt-kr.
Negyed évre 2 frt-kr.

Egyes szám 5 kr.

A lap szellemi részét illető minden közlemény a Nagy-Budapesti utca, 104. sz. alatt, **Dobozosky ház,** — a szerkesztőségbe bérmentve küldendő.

Előfizetheti helyben:
TELEGDI K. LAJOS és társai, CSÁTHY KÁROLY könyvkereskedésben és a kiadótalálkozóban **KUTASI IMRE** könyvnyomdájában a postabiztosítvány útján.

Választási

(r. e) A kolozsvári **Bartha Miklós** szavazó egy vezércikket veti az eszmét, hogy a küszöbön álló választás, méltányos paktumozzikk konkluziója a közzé.

Mindez előttem arra, hogy a magyar méltányos alkut kössen. Önként értetik, hogy a pártok elvi álláspontja teljes érintetlenségében, hogy ezen alku megkérpeselők befolyhatatlakékesek; mert ezt a közönségben levő vezérnyelbe útni. A megye saját megyéjükben levő döntetnek el a kérdés más senki. Ők ismerik vezetik ott a hangulatot.

Szintén rosszul hogy ezt a paktálás egyenes uton jár sem egészen, sem remerő függetlenségi elvvel, először is mérték z é ki oldalról utasított **Napló** és viszont hogy a „Pesti Napló” miszerint az országgyűlésben sincsen paktálás engedhetné meg az hogy telivér 48-as és közjogi alapon álló párt a mostani odiozus, karmánypárttal paktálás főispáni hozzájárulás és mellett!

Megengedjük azt erdélyi részek különleges tekintetben kimagyott, a hol a magyar a nemzetiségi törekvéseit eredményezné, és egyesült erővel működésben Aradmegyében láthatóan inkább paktál mértékkel is, mintsem hagselőt segítsen diadallal, lyiek (ismételjük) magy paktálás mennyiben függetlenségi voltak.

A „DEBRECZEN

A HONVED

(Március)

Borostyánt e köré s idők Alljon koszoruzva a nemzet Hirdesse világra minden Szent jog harcaiban ver A hon szerelemnek fény Megmutatták verők hull Ringassd őket édes alom Ifjuság itt zengd el legsz

E sikon, — a hol most Ejszak hada zugott s sz Kis sergünk zászlaját em S sziklaként tar a föl a Oh ha láttad volna akkor Mint küzdtek a honért v Nem is éjszak vése sod Az árulás nyitott sötét s

Világosnak hőse! Te pok Ki vezekles helyett erény Ki az árulást már előbb Még föloldozást vársz na Ember nem menthet föl, S a hősköztől, kiket műve A nemzet, mint egy bérce S menydörögve zugja rá

A hazát örökre nem tem A vonaglás éje, — régen